

afgivet i December Maaned, og som jo for saa vidt er taget til Efterretning, at tydelige Spor af den ville findes indførte paa det nu forelagte Finantslovsforslag. Men blandt disse Spor vil det ærede Medlem ikke finde Noget om den Postexpedition, han var misfornøjet med, at man vilde forsøge at flytte. Altsaa, det er ikke Ministeren, det ærede Medlem skal henvende sine Bemærkninger til i den Anledning. Jeg har ikke ønsket Forandringen, idet jeg ingenlunde har tilføjet mig at stille den op, det er Finantsudvalget der har haft Samraad med Ministeren, om der kunde ske en Forandring, som jeg ingenlunde har udtalt mig for. Altsaa, hvis det ærede Medlem ønsker at fastholde den Stilling, som Ministeren har foreslaaget paa Finantsloven, har han at henvende sig til sine Kolleger i Finantsudvalget.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius):

Det er kun et Par korte Bemærkninger, jeg har at gjøre i Anledning af de Udtalelser, der ere fremkomne her i Thinget de 2 foregaaende Dage. Det ærede Medlem fra Veile (Falkenstjerne) antede over den Udvikling, Skolevæsenet, særlig det høiere Skolevæsen i Forhold til det lavere, i de senere Aar har faaet her i Landet. Han mente, at man gennem de meget betydelige Bidrag til de lærde Statskoler, til private Latin-skoler og til de kommunale eller private Realskoler, i alt for høi Grad bevirkede, at Børnene fra Landet bleve dragne fra deres naturlige Levevei over i andre, at de bleve dragne til Byerne for der enten at tage Præliminærexamen eller Studentereksamen og da søge at gaa over i Statens eller private Kontorers Tjeneste o. s. v. i Stedet for, som det Naturligste for dem vilde være, at blive hjemme paa Landet og ernære sig der, altsaa nærmest ved Landbrug. Der kan naturligvis være forskellige Meninger om, hvorvidt den Bevægelse, der i saa Henseende ganske sikkert har været i de senere Aar og særlig i den sidste halve Snes Aar, er ubetinget sund eller ikke, men at det er en Bevægelse, der er gaaet gennem Samfundet, kan man ikke være blind for. Det er fra Kommunernes Side, og ogsaa fra Privates Side rundt omkring i Landet fordret af Staten, at den skulde hjælpe dem til Oprettelsen og Opretholdelsen af de Skoler, som her omhandles, og denne Bevægelse har jo fundet sin fulde Tilslutning jaavel i dette Thing som i det andet. S. og for sig maa man vel sige, at det er godt, at den almindelige Oplysning stiger, saaledes at den Trang,

der i saa Henseende er tilstede ogsaa hos Landhobefolkningen, kan blive tilfredsstillt. Jeg tror derfor, at de stærke Klager i saa Henseende, der nu i disse Dage som ogsaa tidligere have lydt fra det ærede Medlem, ikke ere berettigede. Et Andet kan jo være, om man maatte kunne mene, at Bevægelsen har været noget for stærk og er bleven noget for stærkt støttet gennem Statsstyrelsen. Det er muligt, det er altid en Skjønssag, hvorvidt man i saa Henseende kan og vil gaa. Jeg maa imidlertid sige, hvad de lærde Skoler angaar, at jeg ikke kunde være med til at nedlægge nogen som helst af de af Staten opretholdte lærde Skoler. Jeg tror ikke, der er for mange af den Slags Skoler, og de ere nogenlunde rimelig fordelte rundt om i Landet. Det vilde efter min Formening være en Uret mod de enkelte Landsdele, om man vilde gaa videre paa den Vei, man for et Del Aar siden slog ind paa, at nedlægge lærde Skoler. Hvad Realskolerne angaar, tror jeg ikke, at den Sum af 150,000 Kr., som Statskassen yder dertil, er for stor, men jeg er enig med det ærede Medlem i, at der kan være Grund til med nogen Forsigtighed at se paa alle de mange Andragender, der i saa Henseende indkomme jaavel til Regjeringen som til Rigsdagen, men hidtil er som sagt denne Sag ingenlunde bleven fremdrejet fra Regjeringens Side med nogen særlig Kunst eller Kraft, hvorledes man nu vil kalde det. Dertil maa jeg sige, at dette Thing ingenlunde har staaet tilbage for Regjeringen i Henseende til Iver for at give de af det ærede Medlem omtalte Tilskud. Smidlertid var der et Punkt, hvori jeg var enig med det ærede Medlem, nemlig deri, at det vilde være rigtig fra Statens Side ogsaa at komme de saakaldte Fortsættelses-skoler rundt om i Landet til Hjælp. Deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem, og det er jo fra Regjeringens Side en gammel Tanke. Allerede min Forgænger i det Embede, jeg beklæder, havde Forslag fremme i saa Henseende paa dets forskjellige Skolelovsforslag, han fremsatte her i Thinget; ogsaa paa det af mig for nogle Aar siden i det andet Thing fremsatte Skolelovsforslag var der Bestemmelser i den Retning. Det skulde være mig meget kjær, om man gennem fælles Overveelse mellem Regjeringen og Rigsdagen kunde komme til det Resultat, at man ogsaa understøttede Fortsættelses-skolerne, thi jeg er enig med det ærede Medlem i, at der i saa Henseende er Trang tilstede, og at der kan være nogen Grund, for at bruge det ærede Medlems Udtryk, til at opbjaelpe den Konkurrence, der fra Kommunernes